

Gelişime Açık Olun...

İSTANBUL
GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL
GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Türkiye'nin en fazla

Uluslararası Akredite

edilmiş programına sahip

Üniversitesi

65 **Uluslararası
Akredite Program**

f t gelisimedu @ igugelisim
www.gelisim.edu.tr

Bölüm Adı

Sağlık Yönetimi

Dersin Adı

Sağlık Kurumları Yönetimi

Dersin Haftası: **2. Hafta**

Dersin Öğr. Üyesinin Adı: **Dr. Öğr. Üyesi Gülay TAMER**

E-Posta: **gtamer@gelisim.edu.tr**

Telefon: **532 296 89 37**

DERS BİLGİLERİ

Ders Günü ve Saati

12 Ekim 2020 Pazartesi

Dersin Kredisi

3 Kredi

GBS Linki

<https://gbs.gelisim.edu.tr/ders-detay-5-102-11522-1>

Görüşme Gün ve Saatleri

Dersin Öğretim Üyesinin Konumu

B Blok Kat: 0 16 Numara

Haftalık Akış

- 2. Sağlık Hizmetlerinin Amacı-Temel Özellikleri Ve Niteliği
 - 2.1. Sağlık Hizmetlerinin Kendine Has Özellikleri
 - 2.2. Sağlık Hizmetlerinin Sınıflandırılması
 - 2.2.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri
 - 2.2.2. Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri
 - 2.2.3. Rehabilite Edici Sağlık Hizmetleri
 - 2.2.4. Sağlığın Geliştirilmesi Hizmetleri
 - 2.3. Sağlık Sistemleri

Haftalık Öğrenim Kazanımları

Bu dersi tamamladığında, öğrenci;
Sağlık hizmeti,
Sağlık hizmetlerinin amaçları,
Sağlık hizmetlerinin sınıflandırılması konularında bilgi ve becerini geliştirecektir.

Haftalık Öğrenim Kazanımları

Bu dersi tamamladığında, öğrenci;
Sağlık hizmeti,
Sağlık hizmetlerinin amaçları,
Sağlık hizmetlerinin sınıflandırılması konularında bilgi ve becerini
geliştirecektir.

1. **Sağlık Kavramını Açıklayınız?**

Yalnızca hastalık veya sakatlığın olmaması değil aynı zamanda fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden de tam bir iyilik halidir..

2. **Pozitif yönden sağlık nedir? Açıklayınız**

Bireylerin hayata katılabilme yetenekleri, stresli durumlara karşı koyabilmeleri, sahip olunan psikolojik iyilik ve fiziksel uyum düzeyi, toplumla iyi ilişkiler kurabilme becerisi şeklinde ifade edilmektedir.

1. Haftanın özeti

Sağlığın tanımlanmasına ilişkin modeller nelerdir? Açıklayınız

Tıbbi modeli (Toplumun sağlıklıımı, sağlıksızımı karar vermesini sağlanmasıdır.)

Holistik modeli(DSÖ tanımı bir insanın bütünüyle sağlıklı olmasıdır)

İyilik modeli(Subyektif bir özellik göstermesi bireyin sezgisine bağlı olarak fiziksel iyilik hali,enerji ve günlük faaliyetlerini yerine getirebilme yeteneği)

Çevre modeli: (Birey çevreden soyutlanamaz yaşadığı çevreden sürekli olarak etkilenmektedir.

1. Haftanın özeti

Henrik L.Blum tarafında açıklanan sağlık statüsü nedir?

Çevre
Yaşam Tarzı
Kalıtım(Genetik)
Sağlık Hizmetleri

1. Haftanın özeti

DSÖ 2000 Yılında Herkese Sağlık” hedefine ulaşmak için izlenecek prensipler nelerdir?

- Mevcut sağlık sorunlarının çözülüp, kontrol altına alınması için halk eğitimi uygulamalarının yapılması,
- Uygun beslenme şartlarının oluşturulması,
- Yeterli ve temiz içme suyu sağlanması,
- Ana sağlığı ve aile planlamasına yönelik hizmetlerin geliştirilmesi,
- Çocuk sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi,
- Bulaşıcı hastalıklara karşı bağışıklamanın yapılması,
- Çevre şartlarının iyileştirilmesi,
- Gereksinim duyulan ilaçların temini,

2Hafta . Sağlık Hizmetlerinin Amacı-Temel Özellikleri ve Niteliği

Sağlık Hizmetlerinin Yürütölmesi Hakkında Yönergede, sağlık hiz
şu şekilde tanımlanmaktadır.

‘İnsan sağlığına zarar veren çeşitli etmenlerin yok edilmesi ve
toplumun bu etmenlerin etkisinden korunması, hastaların tedavi
edilmesi, bedensel ve ruhsal yetenek ve becerileri azalmış olanla
rehabilite edilmesi için yapılan hizmetlerdir.’

Sağlık hizmetinin temel amacı; toplumun sağlık statüsünün yükseltilmesi ve sağlıklılık halinin devamının sağlanması için çaba sarf edilmesi, bireylerin hastalıklardan korunması, hastalananların uygun yöntemler ile tedavi edilmesi ve kimseye bağımlı olmadan kendi kendine yetecek şekilde yaşamalarının sağlanması şeklinde ifade edilmektedir.

Tüm bu çabaların sonucunda, bireylerin sağlıklı geçirecekleri ömrün ve üretkenliklerinin uzatılması ve işgücü kayıplarının azaltılması istenmekte, psikolojik olarak kendilerini daha iyi hissetmeleri, yüksek morale sahip olmaları ve sağlıklı bireylerden oluşan toplumun devamlılığı hedeflenmektedir.

Belirtilen tüm bu amaçların gerçekleşebilmesi için, sağlık hizmetinin bazı özellikleri taşıması gerekmekte ve bu özellikler de, sağlık hizmetini diğer mal ve hizmetlerden ayıran temel özellikler olarak kabul edilmektedir.

2.1. Sağlık Hizmetleri ve Piyasasının Kendine Has Özellikleri

- Sağlık hizmetlerinin emek/teknoloji yoğun bir özellik göstermesi,
- Sağlık hizmetinin tesadüfî bir özellik göstermesi ve stoklanamaması.
- Sağlık hizmetlerinin ikame edilmezlik ve ertelenemezlik özelliği,
- Sağlık hizmetlerinde arz ve talebin eşitsizliği ve bilgi asimetrisinin olması,
- Bazı sağlık hizmet çeşidinin devlet tarafından karşılanması (Koruyucu, aile sağlığı, sağlık eğitimi vb),
- Sağlık hizmetlerinde uzmanlaşma seviyesinin yüksekliği,
- Sağlık harcamalarının büyük bir bölümü hasta dışında finansman kurumlarınca karşılanması,
- Rekabette Sınırlamalar, (Reklam yasağı)
- Devlet müdahalesi,

Sağlık hizmetlerinin etkin ve verimli bir biçimde sunumu ve toplum tarafından ulaşılabilir olması da toplumsal gelişme açısından önem taşımaktadır. Bu amaçla sağlık hizmetlerinin niceliğinin yanında niteliğinin artırılması gerekmektedir.

Sağlık hizmetine yönelik beklentilere bağlı olarak, sağlık hizmetlerinin sunumu artmakta ve değişim göstermektedir.

2.3. Sağlık Hizmetlerinin Sınıflandırılması

Sağlık hizmetleri temel olarak;

- Koruyucu Sağlık Hizmetleri,
Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri,
Rehabilite Edici Sağlık Hizmetleri,
Sağlığın Geliştirilmesi Hizmetleri
olarak dört ana grupta toplanmaktadır.

1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri

“Kişileri hastalanmaktan, yaralanmaktan, sakat kalmaktan ve erken ölümden korumak amacıyla verilen sağlık hizmetleridir” şeklinde tanımlanmaktadır.

Koruyucu sağlık hizmetleri; sağlığın korunmasına ve hastalıkların önlenmesine yönelik olarak verilen hizmetleri kapsamakta, toplumun hastalık etmenlerinden uzak tutulmasını hedeflemektedir.

Bu hizmetler, bireye ve çevreye yönelik koruyucu hizmetler olarak ikiye ayrılmakta ve sağlık hizmetlerinin ilk basamağını oluşturmaktadır.

Bireye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri;

- Hastalıkların erken evrede teşhisi ve tedavisinin sağlanması,
- Sağlık eğitimi verilmesi,
- Ana-çocuk sağlığı hizmetlerinin sunulması,
- Aile planlaması hizmetlerinin verilmesi,
- Bağışıklama,
- Beslenme koşullarının iyileştirilmesi vb. şeklinde sıralanan ve sağlık meslek mensupları tarafından yürütülen hizmetlerdir.

Çevreye yönelik koruyucu hizmetler;

- Temiz su kaynaklarının sağlanması,
- Hava kirliliğinin kontrolü,
- İş sağlığı ve güvenliği,
- Atıkların kontrolü,
- Gürültünün kontrolü,
- Konut hijyeni vb. şeklinde sıralanmaktadır.

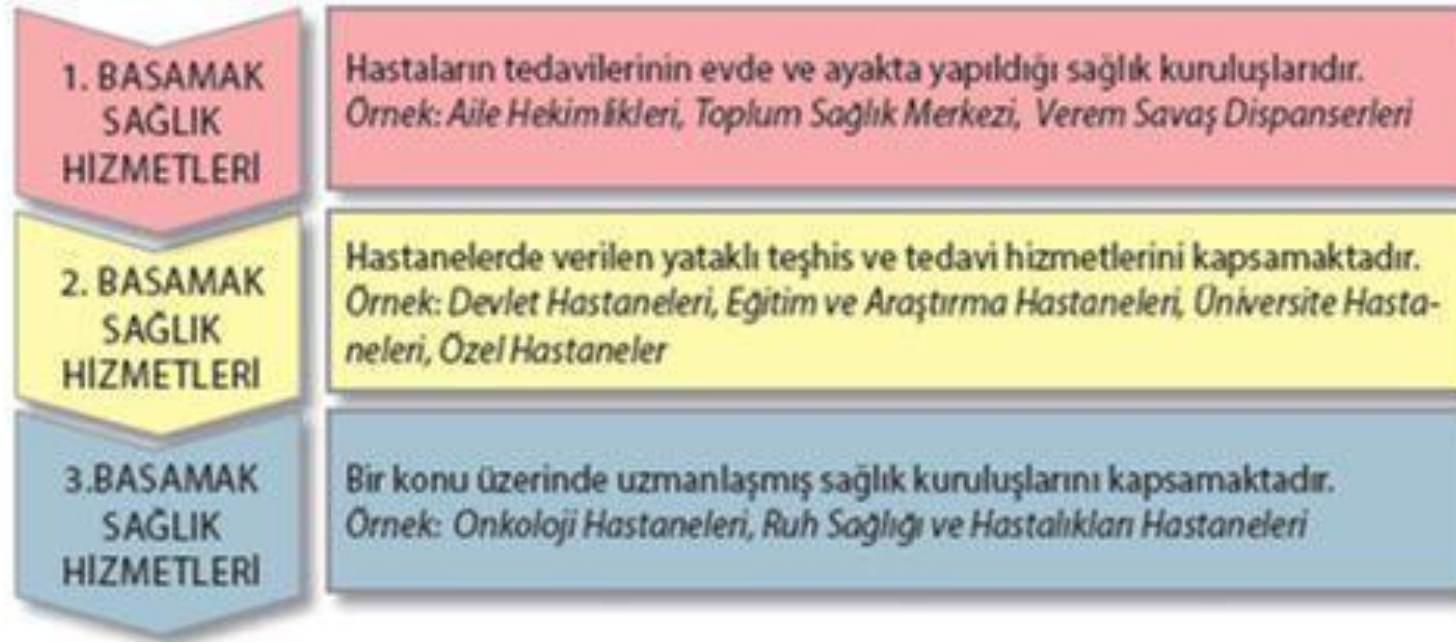
2. Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri

Tedavi edici sağlık hizmetleri, sağlık statüsünde meydana gelen bozulmalara bağlı olarak ortaya çıkan hastalık ve sakatlık halinin iyileştirilmesi ve hastalık etkenlerinin yok edilmesi amacıyla yönelik olarak verilen hizmetlerdir.

Bu hizmetlerin hekim sorumluluğunda ve ekip yaklaşımı içinde yürütülmesi ve bu aşamada uygun teknolojinin kullanılması gerekmektedir. Tedavi hizmetlerine yönelik olarak belirtilen bir diğer nokta da; bu hizmetlerin koruyucu hizmetlere göre daha maliyetli olduğu ve organizasyon gerektirdiğidir.

Tedavi edici sağlık hizmetleri;

3. Rehabilite Edici Sağlık Hizmetleri

Sağlık statüsünün bozulmasına neden olan hastalık, sakatlık, yaralanma, vb. durumların her zaman tam anlamı ile tedavi edilebilmesi mümkün olmamaktadır. Bu durumda bireylerin kaybettiği bedensel ve zihinsel becerilerin yeniden kazandırılması ve kimseye bağımlı olmadan yaşayabilmelerinin sağlanması için rehabilite edici hizmetlere ihtiyaç duyulmaktadır.

4. Sağlığın Geliştirilmesi Hizmetleri

Sağlığın geliştirilmesi, sağlık statüsünün yükseltilmesine yönelik olarak yürütülen;

- ❖ Sağlığın korunması,
- ❖ Sağlık eğitimi,
- ❖ Hastalıkların ortaya çıkmasının önlenmesi ve yan etkilerinin azaltılması,
- ❖ Stresin yönetimi,
- ❖ Sağlıklı bir yaşam sürdürülmesi için bireyde davranış değişikliğinin yaratılması,

vb. birçok faaliyeti kapsamaktadır.

2.3. Sağlık Sistemleri

Sağlık sistemlerinin temel amaçları;

- ❖ Nüfusun sağlık statüsünün yükseltilmesi,
- ❖ Toplumun gereksinimlerinin karşılanması ve
- ❖ Hastalığın finansal risklerine karşı koruma sağlanması, şeklinde sıralanmaktadır.

Bir diğerk bakış açısına göre sağık sistemi; toplumun sağılığının korunması, hastalıkların önlenmesi ve sağıklılık halinin devamının sağılanması için, sağık kurum ve kuruluşları, tıbbi cihaz üreticileri, ilaç firmaları ve eğitim kurumlarından oluşan alt sistemler bütünü olarak ifade edilmektedir.

Milton A. Roomer ülke sağık sisteminin temel öğelerinin belirlenmesine yönelik olarak yaptığı çalışmada, farklı ülkelerin sağık sistemlerini incelemiş ve bu inceleme sonucunda başlıca beş ana öğenin ön plana çıktığını belirtmiştir.

- ❖ **Yönetim; sağlık sisteminin planlanması, sağlığa ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması ve stratejilerin geliştirilmesinden sorumlu tüm organ ve kuruluşları ifade etmektedir.** Türkiye açısından; Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sağlık Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı bu başlık altında yer almaktadır.
- ❖ **Finansman; sağlık hizmeti sunumunun finansman boyutuna ilişkin faaliyet gösteren kuruluşları ifade etmektedir.** Türkiye açısından; Sosyal Güvenlik Kurumu ve özel sağlık kuruluşları finansman kurumlarına verilecek örnekler arasında yer almaktadır.
- ❖ **Hizmet Sunum Organizasyonu; sağlık hizmetinin üretimine ve sunumuna yönelik faaliyet gösteren** tüm kurumları içermektedir. Türkiye açısından yataklı tedavi hizmetlerinin sunumunda hem Sağlık Bakanlığı'nın hem de özel hastanelerin görev yapması söz konusudur.

- ❖ ***Tedarikçiler; sağlık hizmetinin üretiminin ve sunumunun gerçekleşebilmesi için ihtiyaç duyulan*** kaynakları temin eden kurumlardır. Tıbbi malzeme ithal eden ve satan kuruluşlar bu başlık altında toplanabilir.
- ❖ ***Hizmet Sunumu; gerek bireyin ve gerekse toplumun sağlık statüsünün korunması ve yükseltilmesi*** amacına yönelik olarak sunulan, koruyucu, tedavi edici, rehabilite edici ve sağlığı geliştirici hizmetlerin tümünü içermektedir. Türkiye’de yataklı ve yataksız kurum ve kuruluşlar tarafından bu hizmetlerin sunulması söz konusudur.

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

**Bizi Dinlediğiniz İçin
Teşekkür Ederiz.**

f t gelisimedu @igugelisim

+90 212 **422 70 00**